

Община Бургас	Весела Величкова, водещ финансов анализатор v.velichkova@bcra-bg.com
	Калина Димитрова, икономически анализатор k.dimitrova@bcra-bg.com
	Радостина Стаменова, икономически анализатор stamenova@bcra-bg.com

Кредитен рейтинг на община Бургас					
Дата на Рейтингов комитет:	14.12.2018	17.04.2019	31.03.2020	01.10.2020	01.04.2021
Дата на публикуване:	14.12.2018	19.04.2019	03.04.2020	02.10.2020	02.04.2021
Дългосрочен рейтинг:	BBB под наблюдение	BBB	BBB	BBB	BBB
Перспектива:	-	Стабилна	Стабилна	Стабилна	Стабилна
Краткосрочен рейтинг:	A-3 под наблюдение	A-3	A-3	A-3	A-3
Дългосрочен рейтинг по национална скала:	AA-(BG) под наблюдение	AA-(BG)	AA-(BG)	AA-(BG)	AA-(BG)
Перспектива:	-	Стабилна	Стабилна	Стабилна	Стабилна
Краткосрочен рейтинг по национална скала	A-1+(BG) (под наблюдение)	A-1+(BG)	A-1+(BG)	A-1+(BG)	A-1+(BG)

***Бележки:**

- 1) За пълната рейтингова история вижте в края на документа;
- 2) Преди настоящата публикация кредитният рейтинг и рейтинговата перспектива бяха оповестени на оценявано лице или на свързана трета страна, като след извършеното оповестяване не са били извършвани корекции в кредитния рейтинг и/или рейтинговата перспектива;
- 3) През последните 2 години БАКР не е предоставяла допълнителни услуги на рейтингованата единица или на свързана с нея трета страна;

„БАКР - Агенция за кредитен рейтинг” (БАКР) е третата пълноправна рейтингова агенция в ЕС, регистрирана съгласно Регламент № 1060/2009 на Европейския Парламент и на Съвета на Европа. Присъдените от БАКР кредитни рейтинги важат в целия ЕС и са изцяло равнопоставени с тези на останалите признати от Европейския орган за ценни книжа и пазари (ЕОЦПК) агенции, без териториални или други ограничения.

На проведено на **01.04.2021г.** заседание на Рейтингов Комитет на БАКР е разгледан доклад за кредитния рейтинг на **община Бургас**. Заседанието е ръководено от д-р по икономика Кирил Григоров, в качеството му на Председател на Рейтинговия Комитет. След проведена обстойна дискусия по изменението в състоянието на общината за петгодишен период и оценка на всички фактори, определящи рейтинга ѝ, членовете на Рейтинговия Комитет **взеха следното решение:**

„БАКР – Агенция за кредитен рейтинг” (БАКР) потвърждава следните кредитни рейтинги на община Бургас:

Дългосрочен кредитен рейтинг **BBB**
перспектива: **стабилна**
краткосрочен кредитен рейтинг **A-3**

Дългосрочен рейтинг по национална скала **AA-(BG)**
перспектива: **стабилна**
краткосрочен рейтинг по национална скала **A-1+(BG)**

Използвана е официално приетата от БАКР методология за присъждане на кредитен рейтинг на община. Публичната версия на методологията (включително дефиницията за неизпълнение) е достъпна на следния електронен адрес:
https://www.bcra-bg.com/files/Municipality_Methodology_2018_bg.pdf

Бул. Евлоги и Христо Георгиеви 95, ет. 1
гр. София 1142

тел.:(+359-2) 987 6363
www.bcra-bg.com

Потребителите на рейтинга могат да намерят информация за значението на всяка рейтингова категория в публикуваната на сайта на БАКР Глобална скала:

https://www.bcra-bg.com/files/global_scale_bg.pdf

За изработването и присъждането на кредитния рейтинг е използвана информация от оценяваната община, Министерството на финансите, Националния статистически институт, Агенцията по заетостта, база данни на БАКР, консултанти и други източници на публична информация.

Анализ на рейтинговите фактори

Възникването на пандемията от COVID-19 в световен мащаб превърна справянето с проблема в един от основните приоритети както в България, така и във всички нейни политически и икономически партньори. Заради безпрецедентната криза страната се намира в „извънредна епидемична обстановка“ от 13.05.2020г., а правителството предприе редица законодателни мерки за ограничаване на негативните икономическите последици.

Пандемията от COVID-19 и предприетите санитарни мерки оказват силно неблагоприятно въздействие върху икономическата активност в страната. Предварителните данни за 2020г. посочват спад на БВП на България от 4.2% след ръст от 3.7%, постигнат през 2019г. Забавяне се наблюдава в динамиката на показателите за потреблението на домакинствата, кредитирането, външния сектор, както и при инфлационните процеси. През 2020г. равнището на безработица се покачи до 5.1% (при 4.2% година по-рано). Доходите от труд обаче запазват възходящата си тенденция, като средната месечна брутна работна заплата възлиза на 1 378 лв. (709 евро) през 2020г.

България навлезе в настоящата криза със стабилна фискална позиция и ниско равнище на държавния дълг. Според предварителните данни на Министерството на финансите прогнозираното салдо по КФП за 2020 г. се реализира, достигайки заложените дефицит в размер на 3.5 млрд. лв. или 3% от БВП, след като правителството финансира фискални помощи към най-засегнатите от кризата сектори. Дългът на сектор „Държавно управление“ , съответно, се покачи до 24.7% от БВП към септември 2020г. наред с нарасналите нужди от финансиране и спада на БВП, но остана нисък в сравнителен план.

През 2020г. българският лев беше включен във валутния механизъм II (ERM II), а ЕЦБ започна директния си надзор над 5 български банки. Същевременно банковият сектор остава устойчив въпреки икономическите сътресения. Капиталовите съотношения и ликвидността на банките са на високи равнища, подкрепяни от устойчивия ръст на депозитната база и своевременните регулаторни антикризисни мерки.

На този фон общините в България очаквано се сблъскват със сериозни финансови и организационни предизвикателства.

Антикризисното законодателство на правителството от края на март 2020г. не предвижда промяна в приложимите срокове за внасяне и деклариране на местните данъци и такси, но удължава до 30 юни 2020г. срока за ползване на 5% отстъпка при предплащане на годишния данък върху недвижимите имоти или превозните средства. На общините са отпуснати 20 млн.лв. за подпомагане на социалния патронаж, ползван от близо 43 хил. души преди кризата. На по-късен етап е решено таксиметровите шофьори да бъдат освободени от плащане на местни такси през 2020г., а липсите в общинските бюджети да бъдат покрити от държавата.

Министерският съвет одобрява също така трансфери по бюджетите на общините в размер на 24.6 млн.лв. за покриване увеличението на стандартите за делегираните от държавата дейности за училищното и детското здравеопазване, здравните кабинети и за увеличение на възнагражденията на заетите в социалната сфера. Средствата се осигуряват чрез реструктуриране на разходите и/или трансферите по централния бюджет за 2020г.

Въпреки сложната обстановка, към 09.2020г. на национално ниво е отчетен лек годишен ръст на покритието на разходите за местни дейности с приходи. В края на същия период средно за страната размерът на дълга като процент от планираните приходи, изравнителна субсидия и други трансфери за местни дейности е почти непроменен спрямо аналогичния период на предходната година. Следва да се има предвид, че от съществено значение е не толкова размерът на дълга, колкото дали погашенията по него са правилно планирани и бюджетно разчетени.

Бул. Евлоги и Христо Георгиеви 95, ет. 1
гр. София 1142

тел.:(+359-2) 987 6363
www.bcra-bg.com

По отношение на инвестиционната активност на общините (дял на инвестиционните разходи в общите) на годишна база се наблюдава спад. Броят на общините с по-високо от средното за страната равнище на показателя е 127, с 10 повече спрямо съответния период на предходната година.

Делът на просрочените задължения по бюджета от годишния размер на разходите на национално равнище към 09.2020г. възлиза на 1.7%, което представлява слабо повишение на годишна база, като към 09.2019г. стойността на показателя е била 1.6%.

Към края на третото тримесечие на 2020г. размерът на просрочените задължения на общините е 139.7 млн.лв., което представлява лек спад от ~3% спрямо средата на годината, но ръст от ~12% на годишна база.

През периода на актуализация (2020г.) кмет на община Бургас се запазва Димитър Николов (ПП ГЕРБ), преизбран на местните избори през есента на 2019г. на първи тур с 65.83%, с което започва четвъртият му мандат на кметския пост. Не са налице съществени промени в структурата на общинската администрация.

През 2020г. община Бургас отчита резултат от оперативна дейност в размер на 381 хил.лв., който е драстично по-нисък спрямо постигнатите през последните години. Резултатът от инвестиционна дейност за годината също е отрицателен, като вследствие на тези фактори нетният паричен поток за годината е отрицателен и възлиза на -10 606 хил.лв.

През периода приходите от данъци на община Бургас са в размер на 40 532 хил.лв., с което промяната им спрямо предходната година може да се определи като незначителна. Структурата на данъчните приходи се запазва доминирана от данъка върху недвижимите имоти с дял 35.3% (34.4% през 2019г.), постъпленията от който бележат слабо повишение от 2.9%. Съгласно последно оповестената информация от Министерство на финансите, за 2019г. община Бургас постига осреднена събираемост на данък превозни средства и данък върху недвижимите имоти в размер на 79.1%, при 78.1% за предходната година. Същевременно този размер надвишава средния, отчетен за страната (72.9%).

Структурата на неданъчните приходи остава доминирана от постъпленията от такси (28 360 хил.лв.) с дял 30.3% от приходите за местни дейности. Постъпленията от такси бележат лек спад от 3.8% на годишна база, като понижението идва основно от спада в постъпленията от таксата за детски градини (37.8%, 908 хил.лв.) и за детски ясли (44.2%, 908 хил.лв.). Тази динамика е провокирана от развитието на пандемията от COVID-19 през периода, което неминуемо дава отражение на посещаемостта на детските заведения, и съответно приходите от таксите за тях.

При основното перо – такса битови отпадъци (дял 70.3% от таксите) – е налице слаб ръст от 1.3% спрямо 2019г.

Доходите от собственост се характеризират със съществен годишен спад от 17.6%, обусловен от динамиката и на трите основни пера: доходи от продажба на стоки, услуги и продукция, наеми на имущество и наеми на земя. И тук причините за намалението се крият в корона-кризата, поради която общината е освободила някои групи наематели на обекти от заплащане на наем през времето на извънредното положение.

Приходите от продажба на имущество през 2020г. възлизат на 5 054 хил.лв., което представлява понижение от 14.2%, с което се запазва низходящата тенденция при това перо, формирана през 2017г.

Относно текущите разходи за местни дейности и дофинансиране през 2020г., следва да се отбележи, че те слабо нарастват (2.1%) по линия на издръжката, докато изменението на разходите за заплати и осигуровки може да се определи като незначително.

Разходите за лихви през анализирания период формират 0.9% от текущите разходи. Изменението на годишна база е в посока надолу и възлиза на 3.4%.

Капиталовите разходи, извършени от общината през 2020г. с бюджетни средства, бележат годишен ръст от 14.9%, но на фона на понижение от 30.2% за предходната година. Цялостната капиталова програма на общината е в размер на 55 285 хил.лв.

Бургас продължава да поддържа значително по-ниско съотношение на плащанията по дълга към тригодишната средна стойност на собстве-

Бул. Евлоги и Христо Георгиеви 95, ет. 1
гр. София 1142

тел.:(+359-2) 987 6363
www.bcra-bg.com

ните приходи заедно с общата изравнителна субсидия (ОИС) – 4.60%, което съгласно Закона за публичните финанси не следва да надхвърля 15%. За поредна година Бургас регистрира нулеви просрочени задължения.

Структурата на разходите по функции не показва значими промени - тя остава доминирана от разходите за благоустрояване с дял 46.2%, почти непроменен спрямо предходната година. Определящи за динамиката на текущите разходи по функцията са разходите за чистотата, тези за изграждане, ремонт и поддържане на уличната мрежа, осветлението и озеленяването.

При капиталовите разходи в благоустрояването с най-голям дял остават средствата за водоснабдяване и канализация (5 318 хил.лв., 39.2%), като този размер е почти идентичен с регистрирания през 2019г. Почти изцяло този ресурс е вложен в проект за изграждане на ВИК в лесопарк „Росенец“.

Значителни по размер средства през годината са вложени в дейностите по управление на отпадъците. Те касаят предсепарираща инсталация за смесени битови отпадъци, пет мобилни центъра за разделно събрани отпадъци от домакинствата, както и изграждане на втора и трета клетка на депото за битови отпадъци при с. Братово.

Сравнителният анализ илюстрира позиционирането на община Бургас по редица финансови показатели спрямо средната стойност за страната, за общините областни центрове, както и спрямо община Варна като община със сходен икономически профил¹. Позиционирането на Бургас в сравнителен план е преобладаващо благоприятно спрямо средните за страната и областните центрове. Същевременно равнището на повечето сравнявани показатели на Бургас е близко до нивата, отчетени от община Варна.

Изготвената от БАКР финансова прогноза за периода 2021-2023г. показва, че при развитие, сходно с прогнозираното, община Бургас ще реализира положителен оперативен резултат, както и положителен свободен паричен поток през целия прогнозен период.

¹ Информацията се отнася за 2019г. на база последно публикуваните данни от Министерство на финансите.

Перспектива

Стабилната перспектива към рейтингите на община Бургас изразява очакването ни, че общината ще поддържа добро финансово състояние и през 2021г., въпреки усложнената поради COVID-19 пандемията обстановка в страната.

Доколкото рейтингът на община Бургас е ограничен от рейтинга на Република България, благоприятно влияние върху него би могло да окаже евентуално повишение на държавния рейтинг.

Натрупване на просрочени задължения, съществен спад на собствените приходи, прекомерно разрастване на задлъжнялостта биха могли да се отразят негативно върху рейтинга.

Резюме на протокола от Рейтинговия комитет:

Членовете на Рейтинговия комитет обсъдиха основните фактори, определящи финансовото представяне на общината през 2020г. Беше обърнато особено внимание на COVID-19 пандемията, която неминуемо засяга функционирането на общината. Същевременно бяха посочени мерките, които общината е предприела за справяне с кризата. Комитетът взе предвид факта, че размерът на извършените през 2020г. разходи във връзка с пандемията, ще бъде осезаемо редуциран през 2021г.

Основни финансови показатели

хил. лв.	2020	2019	2018	2017	2016
Приходи за местни дейности, в т.ч.	93,656	102,895	103 830	108 866	110 080
Собствени приходи:	89,674	93,349	96 349	93 931	84 687
- данъчни приходи	40,532	40,453	39 891	38 883	33 993
- неданъчни приходи	49,142	52,896	56 458	55 048	50 694
Субсидии и трансфери	3,982	9,546	7 481	14 934	25 393
Капиталови разходи	19,858	17,284	24 758	17 480	32 033
Текущи разходи	84,404	82,692	82 869	70 117	72 297
-лихвени разходи	735	761	742	838	1 014
Оперативен резултат	381	4,905	8 343	15 507	7 547
Резултат от инвестиционна дейност	-10,986	-1,986	-12 140	833	-6 930
Дефицит/излишък за местни дейности	-10,606	2,919	-3 797	16 340	617

Рейтингова история на община Бургас

Дата на Рейтингов комитет:	17.04.2015**	03.05.2017	25.04.2018	15.05.2018
Дата на публикуване:	24.04.2015**	05.05.2017	27.04.2018	18.05.2018
Дългосрочен рейтинг:	BBB-	BBB-	BBB-	BBB
Перспектива:	Стабилна	Стабилна	Положителна	Стабилна
Краткосрочен рейтинг:	A-3	A-3	A-3	A-3
Дългосрочен рейтинг по национална скала:	AAA (BG)	AA (BG)	AA- (BG)	AA-(BG)
Перспектива:	Стабилна	Стабилна	Стабилна	Стабилна
Краткосрочен рейтинг по национална скала:	A-1+ (BG)	A-1+ (BG)	A-1+ (BG)	A-1+ (BG)

**Първоначален рейтинг